

stvenem oziru. Strogo se je pazilo nad snažnostjo ulic in družih prostorov; v mestni hiši je bil mlin na konje z dvema tečajema; na dvorišči mestne orožnice pa 20 ročnih in 6 mlinov na konje; potem so pregledali še kleti ter našli in popisali 170.000 veder vina; precenili so tudi še drugi živež.

Po naznanilu mestnega zapisnikarja Nikol. Hoke-a je vagala zemlja za 1 krajcar 8 lotov in še nekaj čez; funt govedine je veljal 6 krajc., teletine pa 9 kr. hleb kruha 3 funte težak pa 4 do 6 kr.

Pogodeb Turki nikoli niso držali. Soseska v Bertoldsdorfu se je v cerkvi in na pokopališči junaško branila; toda vsled pomanjkanja živeža in streljiva je bila primorana podati se sovražniku. Turki so jim obljubili vse; al Turška obljuba je goljufija; pomorili so do 3500 ljudi po svoji zverinski navadi: može, žene in otroke. Ta strašanska dogodba je še zdaj naslikana na podobi mestne hiše.

13. dne julija zgodaj zjutraj so „spahi“ (turški konjiki) vlačiti se začeli po polokrožnem pogorju do Donave od „predice pri križi“ do Schönbrunn, od Hernalsa in Döblinga do Nusdorfa. Proti poldnevu privreli so z veliko močjo od Šent Marksa in „Pasjega turna“ noter do predmestij. Staremburg jih je dal s topovi zapoditi in zdaj, ko je skrajni čas nastopil, še predmestja zažgati. V malo trenutkih je bila v plamenu konjska loka, Alzerjeva ulica, Šent-Urh, in „Hrvaška vas — Kroatendörfel (Spitelberg)“, Šent Diepold, Gumpendorf, Videm, dirjalnica, vélika cesta z vsemi cerkvami, samostani in palačami. Kolika škoda! — uničene so bile dragocene reči, nedomestljivo bogastvo učenosti in umetnij, uničen trud in delo toliko pridnih in delavnih rok!

Ogenj bi bil segel kmalu vsled silnega viharja do lesa nakopičenega pri okolih ali palisadah, le malo je še manjkalo, da ni celo mesto pogorelo; k sreči ste to silno nevarnost odvrnili pozornost Staremburgova in pa skrb mestnih očetov.

Skoraj neverjetno je, kar je storil Staremburg v zadnjih šestih dneh, to je, od 7. do 13. julija!

Zginila je med meščani vsa grda sebičnost, ravno tako tudi bojazen; vsi so bili kakor otroci ene družine, enega srca in enega duha pripravljene prestati neznano veliko nevarnost, trpeti pomanjkanje, pripravljene tudi umreti. (Dal. prih.)

Mnogovrstne novice.

* *Od kod in od kedar izrek „non possumus“* ranjkega papeža Pija IX.? — Nekdo v „Vossische Zeitg.“ izvir tega izreka, ki je znan celemu svetu, pripoveduje tako-le: „Bilo je 7. svečana leta 1848., ko so Rimljani, vzburjeni po imenovanji nekega ministra nazadnjaka, prihruli pred Kvirinal, v katerem so sv. oče stanovali. Zbralo se je ljudstva na tisoče s kričem: „Proč s farji, mi nočemo farškega ministerstva“. O tem hrupu se hipoma odpró vrata na balkonu in sv. oče z nekaterimi kardinali se pokažejo ljudstvu. Zdajci kričači omolknejo, sv. oče pa začnó tako-le govoriti: „Če hočete, da blagoslov Božji pride čez državo cerkve in Italijo vso, ne zahtevajte ničesa, kar se ne sklada z dostojnostjo prestola sv. Petra. Slišal sem ravnokar nekatere klice, ki gotovo ne izhajajo iz srca mojega ljudstva, zato jih ne morem, jih ne smem, jih nočem slišati („non posso, non debbo, non voglio“). — Od tega dneva, to je, 7. februarija 1848. počenši si je svet zapomnil častitljive besede „non posso“, „non possumus“ papeževe.

* *Fonograf ali glasopis* — se imenuje zopet nova iznajdba, katero je iznašel Amerikanski tehnik Edison

Atlanta. S to iznajdbo — kakor pravijo — se dadó po telefonu izgovorjene besede tudi brž napisati. Prav lahko je neki se tega vsakemu naučiti.

* *O sežiganji mrličev* so bili lani in predlanskem mnogi listi polni, češ, da se mrličji namesti navadnega pokopanja v peči zato nalašč narejeni sežgó. Te dni je v Milanu umrl nek bogatin, ki je pred smrtjo naročil svojim ljudém, da se ima njegovo truplo sežgati. Rodbina njegova je spolnila mu to željo in ga dala sežgati, kakor to znanstveni propisi velevajo. Bilo je pa jako gujusno gledati to sežiganje, katero je trajalo od sobote zvečer do nedelje zjutraj, pa mrlič še ni bil popolnem sežgan.

Naši dopisi.

Z Dunaja 23. sveč. — Ne morem si kaj, da ne bi tudi jaz spregovoril o eni jako veseli, o drugi pa jako žalostni dogodbi, obojni velikovažni dandanes. Da imamo na Dunaji pravih in krščenih judov kakor listja in trave, to je bralcem „Novic“ znano; oni pa tudi vedó, da največ Turčiji prijaznih, Rusiji pa Slovanom v občé sovražnih kričačev se nahaja v tej nemčurski gardi. Vsi ti so pričakovali, da njim na ljubo bode Bismark na interpelacijo o Rusko-turškem boji v državnem zboru Nemškem tako odgovoril, da tista politika, ki jo grof Andrassy v magjarskem srcu goji, pride konečno vendar na vrhunec. Al kako so se zmotili, kazali so dolgi obrazi tistih tukajšnjih ljudi, kateri poklicani ali nepoklicani „die öffentliche Meinung machen“ (javno mnenje kujejo). Kakor s kropom poparjene so jih videli po mestu se plaziti 20. in 21. dne t. m., kajti slišali so iz jasnega in odločnega govora Bismarkovega 19. dne t. m., da Turčije, kakor je dozdej bila, ni več, — da Nemčija ne bode stoletnega izkušenega prijateljstva z Rusijo žrtvovala na ljubo drugemu prijatelju (Avstriji ali Angliji), s katerim Nemčija nima direktnih interesov, — in da zarad razpada Turčije ni se bati kake velike Evropejske vojske. — To vse so pač jasne besede mogočnega Nemškega državnega kancelarja, ki nikakor noče dopuščati, da bi se kdo vtikal v blagonosno delo, s katerim Rusija hoče nesrečne Slovane na iztoku rešiti jarma Turškega. To pač je jasen odgovor na vprašanje, a ne tako meglén, kakor so odgovori, ki jih grof Andrassy še zmirom daje po svojih organih — Auerspergu in Tiszi — v zbornici Dunajski in Peštanski. Pa vsaj tudi ne more drugač biti, dokler politika Avstrijska — kakor je zadnji „Brencelj“ jo dobro ilustriral — „le slepe miši lovi“. Po odgovoru Bismarkovem ni tedaj trdni zvezi Nemčije z Rusijo nobena moč na zemlji nevarna, po takem je največa in najmogočnejša Nemška država pomočnica Rusiji, da dovrši veliko človekoljubno svoje delo na Balkanu in Slovane osvobodí tiranstva. Ni li to neizmerna sramota nemčurjem Avstrijskim in magjaronom Ogerskim, da si na vse kriplje prizadevajo, ovreči in prestriči blage namene Rusije in Nemčije — le zato, ker gre za osvobodjenje narodov, ki so Slovani, katere strupeno sovražijo. — Slovanom sovražni tukajšnji listi so jezé kar razkože. „Tagblatt“ imenuje Bismarka mešetarja (Mäkler) in je radoveden, kako plačo (mezdo) bo za to dobil. Še huje pa divjá „Morgenpost“ nad njim v članku „Bismark spricht russisch“ in se posmehuje Andrassy rekoč: „to je tedaj plačilo sedemletne zvestobe do Prusije, katero je posnemal Andrassy v vsem, celó v kulturnem boji!“ Primerja ga celó z očakom Jakobom, ki je sedem let služil za lepo Rahel, nazadnje pa dobil le njeno brljavo sestro. Tedaj bo moral še Andrassy, da si pridobi Bismarkovo prijateljstvo, še

sedem let se prikupovati mu. To je sad Magjarske politike, — ki ga mora zdaj Andrassy požirati. — Dve drugi dogodbi zadnjega tedna pa ste, ki jih Slovan zapisati mora s črnimi pismenkami v zgodovino parlamentarizma Avstrijsko-ogerskega, kajti v zboru takraj in unkraj Litave glasovali so Slovani za predloge colninske tako, da tū jim mora Auersperg, tam pa Tisza hvaležen biti, kajti oni so priborili ministertvu tisto revno večino glasov, da predlogi vladni niso popolnem padli. In kdo so bili tisti možaki, ki so prezrli korist naroda in le više dohodke državne pred očmi imeli? V Dunajskem zboru — Poljaki, v Ogerskem pa Hrvatje! Da bili bi Poljaki na Dunaji, v Budapešti pa Hrvatje s Saksonci glasovali zoper predloge, padla bila bi tū in tam vladna predloga in stebri nesrečnega dualizma bili bi se hudo majati začeli; tako pa, če tudi le začasno, se je vtrdila ona dualistična zveza, katera v Avstriji gospode dela Nemce, na Ogerskem pa Magjare. O Poljaci se ne čudimo, kajti njihovo politiko dela luna; al da naši bratje na Hrvaškem si ne upajo Magjarskim sebičnim zahtevam in Magjarskemu oholemu regimentu odločno se protistaviti, to nam je zagonetka, ki je nikakor rešiti ne moremo, pa si je tudi oni sami ne morejo, čemur nam je trostrano glasovanje o colni in trgovski zvezi živa priča!

V Gorici 24. febr. — Kot zvesti Goriški kronist moram med naše vesti zapisati izvolitev Leona XIII. Izvedeli smo važno to vest 4 ure po nje razglasitvi v Rimu; došel je namreč v sredo večer Nj. ekselenciji preč. kn. nadškofu telegram, katerega je „Eco del Litorale“ brž tisti večer natisnil. Danes smo imeli v praznično opravljene prvostolni cerkvi svečano zahvalno službo Božjo vpričo zastopnikov vsakošnih oblastnij, raznoterih družih dostojnikov in velike množice ljudi vseh stanov. Vradniki so prišli v uradni obleki. — O rajncem Piju so prinašali časniki te dni vse polno mikavnih in karakterističnih anekdot. — Kaj, ko bi jez tudi o novem papeži eno povedal? Moj vir je zanesljiv. Leon XIII. ne govore samo italijanski in francoski, temuč znajo tudi enomalo nemški. Ko je bila v Perugia-i avstrijska posadka, imel je kardinalškof Pecci priliko, občevati z avstrijskimi častniki. Iz tiste dobe izvira pripovedka, da mu je krepki vojaški poveljstveni jezik avstrijski jako dopadel. Sosebno mu je bilo všeč res impozantno vpitje „G'wehr aus!“ In to se dobro vjema s karakteristiko, katero so o novem poveljniku vojskovalne cerkve ravno kar priobčili časniki. — Preteklo nedeljo (17. dne t. m.) se je zgodila v Vertovbi (1/2 ure od Gorice proti jugovzhodu) velika nesreča. Sprla sta se bila mladeniča Andrej Fornazarič in Anton Nardin. Nardin je tekel za Fornazaričem. Ta se obrne in v Nardina tako nesrečno kamen zažene, da je že tisto noč umrl. F. se je sam podal k sodnji in je zdaj zaprt. — Novo artiljerijsko kosarno imamo tik kapucinskega vrta. Prostora bo v njej za 300 mož in 150 konj. Sezidal jo je naš Slovenec g. Ant. Bolko s pomočjo municipija. — Takega februarja, kakor letos, nismo že kakih 26–27 let imeli. Nebó je jasno, kakor ribje okó, in toplo, kakor navadno meseca aprila. — Novi gimnazijski direktor je došel (gosp. Th. Pantke) in prevzame vodstvo z II. semestrom.

Iz Trsta. (Hvala, komur hvala gre!) Gosp. Jožef Godina je cerkev sv. Ivana na Starem Bregu v Verdéli na svoje stroške popravil. To izgledno darežljivost je radostno pripoznal prečastiti škofjski ordinarijat in 24. dne u. m. gosp. Godini poslal zahvalno pismo, v katerem milostljivi škof dr. Jurij Dobrila med drugim pravi: „Da je ta starinska cerkvica zopet v spodobnem

stanu za službo božjo, se morajo farani zahvaliti le Vaši velikodušnosti, blagorodni gospod, in ordinarijat trdno zaupa, da bode pobožno ljudstvo večkrat zbrano v tej hiši Božji najgorečnejše prošnje pošiljalo k daritelju vsega dobrega za Vaš dušni in telesni blagor.“

Iz Kamne gorice 24. febr. — Prosim Vas, ljube „Novice“, povejte mojim znancem, da naj nikar ne beže pred mojo telesno prikaznijo, imajoč jo za pošast iz groba, ako kogar njih sreča na ulicah mesta Ljubljanskega ali kje drugej; kajti nisem še umrl ne, ampak prav resnično še živim, dasiravno so mi že „Slovenec“, „Danica“ in „Narod“ „requiescat in pace“ zapeli. Ne vem, ali jim je kdo „štolo“ plačal, ali so mi brezplačno učinili to ljubav? — Res je, da sem hudo zbolel za pljučnico, ki je bila mi tem nevarniša, ker je zdravnik ni koj spoznal in me je od začetka naopak zdravil. Ko sem premenil zdravnika, mi je kmalu odleglo, in zdaj gre čedalje na bolje. — Kdor komú dá smrtni zvon zvoniti in njegov „partezettel“ pošlje po svetu, naj se poprej do dobrega o smrti prepriča, kajti — če tudi so taka prenapla smrtna naznanila dotičnemu po ljudski pravljici veselo znamenje, da bode še dolgo živel — vendar niso prijetna znancem in vzlasti sorodnike vznemirijo ter jim še nepotrebni stroškov nakopljejo, da pridejo od daleč na „pogreb“ — živega. Zato, gospôda, pri tacih novicah ne zăbite gêsla: „Festina lente!“

Lovro Bernik, župnik.

Iz Ljubljane. (Telegram „Novicam“.) Z Dunaja 26. svečana: Za deželne zборе na Štajarskem, Koroškem in drugej že razpisane volitve so do jeseni ustavljene. — Kaj neki to pomeni? Je li to v zvezi z mobilazicijo, o kateri je zopet glas počil?

— Ni kmalu kaka dogodba po širokem svetu toliko pozornosti ná-se obrnila, kakor smrt papeža Pija IX. in pa volitev novega. Danes teden proti večeru je tudi v Ljubljani kakor blisk šla novica od hiše do hiše, da novega papeža že imamo z imenom Leon XIII. Če tudi nam ni bil na drobno znan životopis novega sv. očeta, bilo je vsacemu veselo poročstvo to, da volitev, če tudi ne z enim samim glasovanjem izvršena, ni potrebovala dvakrat 24 ur, da je bila gotova, to je, da je mož izvoljen bil za glavarja katoliške cerkve, kakoršnega sedanji kritični časi potrebujejo. Pravijo, da sta Dunajski kardinal Kutschker in pa Ogerski Simor največ vpljivala na to srečno volitev; ali je to res ali ne, ne vemo, to pa je neki gotovo, da sami ranjki sv. oče Pij so si komornika Pecci-ja za svojega naslednika želeli. Ker kaj več na drugem mestu govorimo o novem papežu, naj tū omenimo le to, dá Zagrebški kardinal Mihajlovič je volitve izid naznanil novo izvoljenemu sv. očetu in da oni so kmalu potem kardinala Praškega kneza Schwarzenberga počastili s tem, da so ga za komornika namestnika imenovali.

— (Hranilnica Kranjska) je imela 19. dne t. m. svoj letni občni zbor. Prvosednik je poročal, da se je njeno premoženje v minulem letu pomnožilo za 518.339 gold. 6 kr., ter je zneslo koncem leta 1877. skupaj 12 milijonov in 835 385 gold. 67 kr., od katerih spada:

na posojila na zemljišča s pupilarično varnostjo 7 milijonov in 379.045 gold. 74 kr.,
na posojila na državna dolžna pisma, zlató in srebró 277.453 gold. 60 kr.,
na posojila tukajšnji zastavnici 102.000 gold.,
na posojila na menjice 487.566 gold. 89 kr.,
vrednost državnih dolžnih pisem in Kranjskih deželnih dolžnih pisem za odvezo zemljišč po kurzu 31. decembra 1877. leta 3 milijone in 328.947 gold. 50 kr.,
od teh nevzdignjene obresti znesó 6402 gold. 12 krajc.,

posojilo kreditnemu društvu 147.213 gold. 4 kr.,
službene kavcije 13.150 gold.,
penzijski zaklad 80.000 gold.,
vrednost lastnega realnega posestva znesse 535.497
gold.,

inventar in kancelijske oprave 6184 gold. 13 kr.,
gotovine v kasi 471.925 gold. 65 kr., — skupaj
12 milijonov in 835.385 gold. 67 kr.

Iz poročila se je razvidelo, da je bilo vloženih 420
prošenj za posojila na zemljišča, od katerih se je le
44 ovrгло zaradi premale vrednosti dotičnih posestev;
376 prosilcem pa se je dovolilo skupaj 748.536 gold.
62 krajc.

Hranilnica manjše posestnike posebno podpira,
ker je več ko četrti del na hipoteke naloženega denarja
tako-le razposojen:

1300 posestnikom v zneskih od 100 do 300 gold.	
1000 " " od 300 do 1000 "	
500 " " od 1000 do 5000 "	
200 " " od 5000 do 10000 "	

druge $\frac{3}{4}$ spadajo na posojila v viših zneskih.

Hranilnica je občevala lansko leto s 95.191 stran-
kami; denarni obrat je znesel 10 milijonov in 764.513
gold. 88 kr.

Zastavnic, katero je ustanovila in jo vzdržuje
hranilnica v podporo revnejšega občinstva, je imela
2047 gold. 41 kr. zgube, katero plača hranilnica iz re-
servnega zaklada.

Tudi kreditno društvo hranilnično minulo leto
ni imelo posebnega vspeha zaradi neugodnih kupčijskih
in obrtnijskih razmer.

Občni zbor je dovolil, da se po predlogu ravnatelj-
stva izplača tudi letos iz rezervnega zaklada, ki znaša
932.691 gold. 91 kr., v dobrodelne in občnoko-
ristne namene:

za tukajšnji ubožni zavod	2500 gold.
za podeljeno obleko revnim otrokom v či- talnici Ljubljanski	150 "
za božično slavnost oskrbovalnemu zavodu malih otrok	150 "
za podporo ubožnim dijakom Ljubljanske gimnazije	200 "
ubožnim dijakom gimnazije Kranjske	100 "
" " " Kočevske	100 "
" " " Novomeške	100 "
" " " Ljubljanske realke	200 "
" " " učitelj. izobraževališča	100 "
za podporo revnim učencem 1. mestne ljud- ske šole v Ljubljani	150 "
druge mestne šole	250 "
za napravo učbenih sredstev v ljudskih šo- lah za Kranjsko:	
a) „narodni šoli“	100 "
b) „Schulpfennig“	100 "
za podporo šolskih potreb za revna dekleta v tukajšnji nunski šoli	200 "
nunski šoli v Škofji Loki	100 "
protestantski šoli	200 "
za vzdrževanje tukajšnjega oskrbovalnega ustava malih otrok	200 "
tukajšnjemu bolnišnemu podpornemu in pre- skrbjevalnemu društvu	100 "
tukajšnji požarno stražni blagajnici	400 "
za vzdrževanje Elizabetne otroške bolnice	200 "
v podporo revnim iz deželne bolnice izpu- ščenim bolnikom	200 "
za brezplačne obede na Graški univerzi, s posebnim ozirom na ubožne vseučiliščne dijake Kranjske	150 "
delavski bolnišni in invalidni blagajnici	100 "

za gledališčino podporo 1877/8. leta	450 gold.
revnim učencem ljudske šole za dečke v Novomestu	100 "
mestni godbeni kapeli	200 "
za revne učence tukajšnje živinozdravnišnice tukajšnji mestni dekliški šoli	100 "
delavskemu izobraževalnemu društvu	50 "
za podporo ubožnim učenkam Ljubljanskega izobraževališča za učiteljice	100 "
godbeni šoli filharmoničnega društva	150 "
v podporo tukajšnjega društva katoliških pomočnikov	50 "
Kočevski dekliški šoli	50 "
društvu „sv. Vincenca“ za podporo tukajšnji hralnici	200 "
za podporo Ljubljanskega „azila deškega“ „Vincencijevi konferenci“ pri sv. Jakobu za revne	100 "
zdravniškemu društvu Kranjskemu kot pri- pomoček Löschnerjvi ustanovi za vdove in sirote zdravnikov	100 "
tukajšnji siromašnici za napravo odeje in slamnic	200 "

— (V zadnji seji mestnega odbora) je župan nazna-
nil, da je mestna, nekdanj Novakova hiša, hranilnici
prodana in da zdaj družega ni treba kot to, da deželni
zbor prodajo dovoli. Ker je g. Malitsch zaradi sta-
rosti se odpovedal mestnemu odborstvu — odbor mu je
v priznanje njegovih mnogoletnih zaslug za mesto po-
delil častno meščanstvo — dr. Stöckl in dr.
Pfefferer pa vsled pravil volilnega reda izstopita iz
1. razreda, zato bode letos volitev 3 odbornikov iz 1.
razreda, — iz 2. razreda volitev tudi 3 odbornikov na-
mesto gg. Pirkerja, dr. Suppana in Zieglerja,
— iz 3. razreda pa volitev 5 odbornikov namesto gg.:
dr. Kar. Bleiweisa, Doberleta, Goršiča, Petri-
čiča in Potočnika. — Obširna obravnava se je su-
kala okoli mestne zelo zanemarjene hiralnice (v
Karloškem predmestju); sklenilo se je mnogo prememb,
ki jih ima magistrat dovršiti.

— (Preskušnje za babice) v slovenskem jeziku so
se vršile 25. in 26. dne t. m. v tukajšnji c. kr. poro-
dišnici. Bilo je 14 učenk, 3 Ljubljank, ostale pa
iz dežele. Preskušnje so prestale vse, in sicer ena
prav dobro s pohvalo, 4 prav dobro, 7 dobro, 2 za-
dostno in 1 zadostno z opominom. Izpraševalci bili so
c. kr. vladni svetovalec dr. Stöckl, profesor porod-
slovja dr. Valenta in primarij dr. K. Bleiweis.

— Bivši trgovec gosp. Simon Pesjak, soprog
velečenjene naše gospé pisateljice Lujize, je po dolgem
bolehanji 20. dne t. m. umrl. Bodi mu zemljica lahka!

— Gosp. P. Salvator Pintar, gvardian franči-
škanski in župnik, je po večletnem bolehanji za vodenico
24. dne t. m. umrl. Kako visoko spoštovan in mest-
janom priljubljen je bil rajni, ki je 16 let frančiškan-
ske fare predstojnik bil, pričal je veličasten pogreb v
pondeljek popoldne. Tudi „Novice“ na gomilo blagemu
gospodu položijo spomina venec, kajti gosp. Salvator
bil je tudi velečenjen čbelar, čegar svet je družba kme-
tijska rada poslušala.

— (Deputacija Avstrijskih katoličanov) se bode,
kakor „Vaterl.“ piše, podala v Rim, poklonit se no-
vemu papežu. „Slovenec“ dostavlja tej novici, da naj
se pri gosp. proštu dr. Jarcu, predsedniku katoliškega
društva v Ljubljani, oglasi pismemo ali osebno, kdor se
iz Kranjskega ali v obče iz slovenskih dežel želi pri-
družiti tej deputaciji. Dan odhoda njenega v Rim ni še
odločen.

— Okrajno glavarstvo okolice Ljubljanske je prve
dni tega meseca razposlalo dotičnim županstvom vo-

lilne izkaznice za volitev odbornikov v glavni odbor za obdelovanje Ljubljanskega močvirja, ki se ima po novi postavi ustanoviti, da bode on prihodnji voditelj vseh del za osuševanje in obdelovanje tega važnega zemljišča. Naj tedaj možje, ki imajo pravico voliti, skrbijo, da pridejo izvedeni možaki v ta odbor.

— (Vabilo k 42. odborovi skupščini „Matice Slovenske“) v sredo 6. marca t. l. ob 5. uri popoldne v Matičini hiši na Bregu. Dnevni red: 1. Bereta se zapisnika 41. odboro ve seje in 13. občnega zbora. 2. Volitev predsednika, dveh podpredsednikov, blagajnika, tajnika, knjižničarja, pregledovalca društvenih računov in dveh ključarjev. 3. Razprava o sklepih 13. občnega zbora. 4. Razprava o knjigah, ki se bodo za l. 1878. na svitlo dale. 5. Razprava o izročevanju Matičinih tiskovin. 6. Razprava o raznih Matičinih zadevah.

— (Na maskarado „Sokolovo“) pustni torek 5. marca v prostorih čitalničnih razpošilja odbor „Sokola“ ravno zdaj vabila. Mi dostavljamo temu vabilu le to, da ta veselica je že več let prvakinja vseh pustnih zabav in bode letos neki še posebno zanimiva.

— (Konfisciran) je bil včeraj „Slovenec“ zavoljo nekega dopisa iz Ljubljane o blatu po mestnih ulicah. Tedaj se še o blatu ne sme več pisati.

— (Pobirki iz časnikov.) Ljubljanski „Turški list“ je v pondeljek pregrizel ves „Novični“ članek „Čemu ima biti zdaj kongres?“ — kateri se mu zdi nepatriotičen, ker odkriva slabosti Avstrije in njene grehe o vojski na jugu. Posebno ga jezí v onem članku stavek, da, kakor na Turškem Rusi — utegnejo tudi pri nas notranji red napraviti drugi. Iz vsega članka štrli želja, da bi bila Avstrija že davno v boji z Rusijo. Mi pa tu ponavljamo, da smo boljši patrijoti, kakor „Tagblattovci“ in ravno ker želimo Avstriji le dobro, pravimo: Bog nas varuj vojske z Rusi! — Ruska generala Skobelev in Gurko sta rekla, da zapade smrti vsak Slovan, ki se zoper Ruse bojuje. Na to opomni Dunajska „Morgenpost“: „Kako pa, če bi Avstrija s svojimi slovanskimi vojniki šla v boj zoper Rusijo? Ali Ruskim generalom besede veljajo tudi njim?“ Mi že vemo odgovor na to vprašanje, a si ga ne upamo zapisati. Upajmo, da do te vojske ne bode prišlo.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Na čelo drugim poročilom moramo staviti neko čudno novico, ki jo donša „Nova Presse“, da bode ministerstvo pred delegacije, ki se pričnó prve dni marca meseca, stopilo s zahtevo izrednega kredita za vojskine potrebščine. Za Boga! kam gremo?

— Ministerstva predsednik knez Auersperg je odgovoril na interpelacijo dr. Giskre in tovarišev o zadevah Rusko-turške vojske, pa odgovor je spet tak, da nihče nič pravega ne vé, kaj Andrassy misli.

— Zbornica poslancev nadaljuje razpravo o colninah. Za kavo je večina (to je 159 glasov proti 130 glasovi) določila 20 gold. za surovo, 25 gold. daca pa kuhano kavo. Dozdaj je dac na surovo kavo bil le 16 gold. v srebru, v prihodnje pa ima biti 20 gold. v zlatu. Za to povikšanje je glasovalo vseh 14 judov, ki so poslanci, velika vrsta liberalcev, ministri in Poljaki, Kranjski Hotschewar in dr. Suppan; — proti povikšanju je glasovala velika množica liberalnih, med njimi tudi Dežman, in vsi poslanci federalistične stranke, naši: grof Barbo, Herman, grof Hohenwart, Nabergoj, Pfeifer, dr. Vošnjak. — V tej seji pa je zopet hudo šumelo po zbornici, ko je

ustavoverski baron Walterskirchen finančnega ministra barona Pretis-a kar naravnost lažnika imenoval, češ, da v odseku drugače, drugače pa v zboru govori.

— Zdaj so tudi Poljaki s svojim „Poljskim vprašanjem“ vmes dregnili, namreč: ali ne bo v prihodnji konferenci tudi „Poljska“ prišla v obravnavo. Ves svet se po pravici smeje Poljakom, da jih še ni pamet srečala!

Iz Budapešta. — Zbornica poslancev nadaljuje razpravo o colnini. 25. dne t. m. je sprejela vladni predlog, da se za kavo pobira dac s 24 gold. (tedaj še za 4 gold. više kot Dunajska), — 26. dne t. m. pa je z veliko večino glasov udarila 8 gld. daca na petrolej; minister Tisza je namreč razložil, da stan Ogerskih financ je tak, da se morajo dohodki s povišanjem colnine pomnožiti.

Iz Zagreba. — Umrl je tukaj pretekli teden biskup Ivan Kralj. Res se sme reči, da vsa dežela žaluje za tako blagim rodoljubom.

Iz Rima. — 20. dne t. m. 15 minut čez eno popoldne je iz bazilike sv. Petra dijakon oklical narodu veliko veselje: „papeža imamo“, vzvišenega in prečastitega gospoda Joahima Pecci, ki si je imé pridjal Leon XIII. Rimsko ljudstvo pa je novega papeža sprejelo z navdušenimi klici: „evviva papa!“ (živio papež)! In neizmerni trg sv. Petra pa je bil ves natlačen z brezštevilno množico ljudstva, katero je papež blagoslovil, Joahim Pecci (izgovarjaj Peči), nadškof v Perugiji, dozday komornik, in zdaj kot papež Leon XIII., rodil se je iz plemenite (patricijske) rodovine v Karpinetu, v škofiji Agnani v nekdanji papeževi deželi, 2. dne marca l. 1810., in je tedaj zdaj v 68. letu, po takem 14 let stareji, kakor je bil Pij IX., ko je bil izvoljen za papeža. Glasoviti Italijanski pisatelj in bivši minister nauka Ruggero Bonghi je v knjigi, ki jo je pred 3 meseci izdal pod naslovom: „Pij IX. in prihodnji papež“ o sedanjem papežu med drugim tako-le pisal: „Kardinal Pecci je gotovo eden najodličnejših mož sv. kolegija, duhovit in vrlo blagega srca; kar se tiče zdravja, pa najkrepkejši med vsemi svojimi kolegi.“ — Nek drug časnik piše: „Kardinal Pecci združuje v sebi apostolsko milino z upravno strogostjo. Njega ljubijo vsi, pa enako se ga tudi bojé. Mož je zmernega značaja. Velike je postave, a bolj suhe kot debele, na obrazu se mu bere ljubeznjivost. Glas, kadar govori, milo doní in je jasen. V navadnem življenju je priprost, ljubeznjiv, duhovit, kedar pa je v škofovskem opravilu, postane resen, strog in maestetičen.“ — Le en glas je, da Leon XIII. je vreden naslednik Pija IX.

Iz Rusko-turškega bojišča. — Rusi priganjajo k miru, ki bo gotovo sklenjen še pred kongresom ali konferenco. Turčija se je zadnje dni nekaj obotavljala, še zmiraj upajoč kake pomoči od zunaj; na to je veliki Ruski knez zažugal, da zasede Carigrad z vojno, ako se Turčija dalje ustavlja. — V Epiru se širi ustaja, Albanci so se pridružili ustajnikom in petepli Turke ob Sekelnici. Po Avstriji zadnje dni hudo vre. Govorica o mobilizaciji gre po vsi Avstriji. Ali se bo mobiliziralo za to, da zasedemo Bosno in Hercegovino? Proti Rusiji menda vendar ne?!

Popravek. V 8. listu „Novic“ na 59. strani v 3. vrsti namesto „hišo, vredno 11.4000 gold.“ beri: 11.400 gold.

Listnica vredništva. Gosp. v N: Poročilo o „štepitnikih“ je preveč mistično pisano. Bralec ne vé, kaj ima misliti o njih. Bi se stvar ne dala jasneje povedati?